בסוד שיח

מאת שאול שיר

ח"כ שאול יהלום:

"רצינו לעצור הנסיגה בלי לחשוב על טובת המפלגה"

הכותרות ברדיו ובעתונות בישרו כי צפויה מלחמת עולם בישיבת סיעת המפד"ל בכנסת, בעקבות דבריו של ראש המפד"ל, ח"כ זבולון המר ב"מוקד" לשלום ובטחון". צוותי הטלוויזיה המתינו מחוץ לחדר הסיעה בציפיה לברקים ורעמים, אלא שהדיון התנהל על מי פנחוח, היה עניני מאד ואפשר לסבוע, כי ברוב המכריע של הנוכאים היתה הסכמה כללית. גם הסמן הימני של המפד"ל, לפחות בדיון הזה, ח"כ הרב יצחק לוי, סיפר, כי בשיחותיו עם זבולון המר ההבהיר, שאינו רואה לנגד עיניו משמלה ימנית שחורות לאותן ערים שצה"ל נסוג ממן.

המפד"ל שהיתה בשלוש השנים האחרונות חוד החנית של המחנה הקרוי לאומי, וציבור גדול שרוחק ממנה הבחיר, כי הוא מתכוון לתמוך בה בבחירות הבאות לכנסת - איבדה משהו מרימויה הימני בשבועיים האחרונים, בעקבות השיחות עם ראשי העבודה ר'חיבוק הרב' של ראש הממשלה, שמעון פרס, שאינו חדל לשבח אותה ואת העומד בראשה.

האמנם התמתנה המפד"ל בעקבות רצה יצחק רבין ז"ל בסוגיה המדינית? התשובה מפתיעה: כסנגון כן, בעמדות בשום אופן לא. כאשר כל הציבור יתעסק מהלם הירצחו של ראש הממשלה, תחזור גם המפד"ל לסנגון הוויכוח והמאבק, שאיפיין אותה מאז ישיבתה באופוזיציה.

אין ספק, כי מחבורי "ממסך יהלום", "ממסך פורת – המר – ביילין – רענן כהן" עמודות כוונות בנות ביותר, להציל את הניתן להציל בי"ש, ועוד נידרש לזה בשיחה עם ח"כ יהלום. אלא שבהסתמך על מקור מהימן ביותר, אפשר לקבוע, כי מפלגת העבודה מרצונה החפשי אינה מעוניינת להתקדם יותר עם הפלשתינאים והפריסה מחדש (אוסלו ג') חודשים לפני הבחירות לכנסת, מעיקה עליה לא פחות מאשר על הימין. מפלגת העבודה רוצה ורצתה את המפד"ל כסיבה טובה להפסקת הצעדים המדיניים המתעשים עד לבחירות לכנסת, ומהלך זה הוכשל על־ידי מר"ץ. ומשום שמשעון פרס ניכוה בעבר מהמפלגות הדתיות ואין הוא בטוח עד כמה הן נכונות ויכולות להרחיק לכת אתו, הוא העדיף את הוודאי עם מר"ץ על־פני הספק עם המפד"ל והמפלגות הדתיות האחרות.

וכיצד מסביר ח"כ יהלום, שאינו חושר בשמאלניות, את תעודת ההכשר שמבקשת המפד"ל להעניק לשמעון פרס, סמוך לבחירות לכנסת ולאחר שלוש שנים קשות באופוזיציה?

חי"כ שאול יהלום: נקלענו למצב שמזכיר במרכיביו את "משפט שלמה". בשביל המפד"ל ההתיישבות בי"ש אינה רגל פוליטי, אלא בשר מבשרנו, עצם מעצמנו ונשמת אפינו. שאלנו את עצמנו מה טעם להמשיך ולצעוק אפילו בקול גדול נגד הממשלה ונגד "הסכם אוסלו", כאשר ברור שעל סדר־היומה בשנה הזאת, מסירת חלקים נוספים ליהודה ושומרון לערפאת ומימוש מה שקרוי "אוסלו ג'". שאלנו את עצמנו למה שלא נעשה אישהו ניסיון לעצור את המהלך הזה בדרך של הידברות, תוך ניתוק עצמנו מכל חשיבה אלקטוראלית, טובת המפלגה וודוחים אישיים. מכאן נולד "ממסך יהלום", משום שהאמנתי שהמפד"ל צריכה לנצל כל חריץ וכל סדק מהפגנות; גם התקווה לבקיעים בקואליציית ה־63 נגוזה בגלל הרצח. הליכוד מודה שהתרומה היחידה, אם קיימת בכלל, לציפצום הפער המשפעות בין נתניהו לבין פרס, הוא הזמן, והליכוד אינו חסיד הרעיון של הקדמת הבחירות.

בנתונים הללו סברנו, כי יש לעשות מעשה. משום שעד שהציבור יתעורר, אנו עלולים למצוא עצמנו בפני שוקת שבורה.

הצופה: פרס הרי גם יודע את מה שאתה יודע ואמירת כאן, אז מדוע שיינעצה למפד"ל?

חי"כ יהלום: עובדה היא שפרס הסכים למסמך ההבנות עם המפד"ל, שיש בו את סעיף הוטו של המפד"ל על תהליך אוסלו ג'. אני לא תושב שראש הממשלה נכנס להחלך הזה כדי ל'סובב' אותנו או לשקר אותנו. אם לא היה מוכל הוטו של מר"ץ, המסמך ניניני היה נחתם והיינו עוזרים את אוסלו ג'.

הצופה: האם המסמך שלך הכון על דעת ראשי ישיעון?

חי"כ יהלום: כן. חלק גדול מראשי י"ש הם הסכים למסמך הזה.

הצופה: הם יוצרים בעת את הרושם שהם נגדך?

חי"כ יהלום: חלק גדול מהם אינו נגד הנ'סמך. ייתכן שהופעל עליהם לחץ של הליכוד, כפי שהופעל לחץ על המפד"ל, וכשראו שההסכם מסודפ על־ידי מר"ץ, הם בחרו לסייע לעמדת הליכוד.

הצופה: אני מתרשם שהציבור הימני אינו מתלהב כלל מהשיחות עם העבודה ואינו נותן למפד"ל את הקרדיט היראוי, שיראתה למנוע את יישום אוסלו ב'".

חי"כ יהלום: לעניות דעתי ועל־פי התגובות שאני מקבל המהלך שנקטנו מתקבל בצורה חיובית ביותר על־ידי החלק המכריע של הציבור הציוני־דתי, שרוכו כבולו בעל השקפות ימניות. אני אומר את זה על סמך שיחות רבות עם אנשים, תגובות, מברקים ומכתבים. נכון, קיים מיעוט הסבור כי המהלך הזה בטעות יסודו ואת משני טעמים. האחד: הוא חושב ששיתוף הפעולה בין המפד"ל לבין העבודה ינוק גדול יותר מאשר התועלת שתצמח מהשעייה ההסיירית התהליך המדיני. אני כמובן חושב הפוך. הניסוח השני: מאחר שהוטו של מר"ץ יכשל ממילא את כל המהלך וההסכם בין העבודה לבין המפד"ל לא ייתחם – הרי שלמיטב הבנתי, כדי לעצור את התהליך המדיני עכשיו ולזרוע את ההכרעה האמיתית לבחירות באוקטובר 1996.

הצופה: ומדוע לא הצבעת זאת ליצחק רבין?

חי"כ שאול יהלום: לפני רצח רבין ז"ל, כולנו היינו מאוחדים סביב מטרה אחת: להפיל את הממשלה, להקרים את הבחירות ולחזק את האוזיה הציונית "שהעם לא החליט". המפד"ל ניסתה, כידוע, ליזום משאל־עם, שהייתי בין הוגיו, ועל־פי הערכתנו, על כעיני ניתן היה להביא להקדמת הבחירות לכנסת. זאו בא רצח רבין.

אחרי המקרה הקשה הזה – הכל השתנה. אין אדם שמאמין היום שהבחירות יוקדמו ביוזמת האופוזיציה; גם האווירה ברחוב אינה כפי שהיתה ואין התלהבות שעצם ההידברות ועצם הנכונות להידבר עם העבודה, נותן לגטימציה לעבודה ולשמעון פרס עומד בראשה, ולדעת אותו ציבור זה דבר שלילי. גם במקרה זה אני סבור, שלנוכח הקיטון שנוצר בעם, עצם הנכונות של המפד"ל להידבר עם כל המחנות ולהציע שנצנצוזס – חשוב ביותר לציבור הדתי־ציוני ולשאיפתו לאחד את העם. אם המהלך יכשל יראו הכל מי הכשיל את היד המושטה להידברות.

הצופה: יש למהלך הזה עוד סיכוי?

חי"כ יהלום: אינני יודע. ברגע קיים סיכוי שווה להצלחה ולכישלון. השאלה היא עד כמה העבודה מוכנה להיכנע למר"ץ ואין לי השערה לאן פני הדברים יתפתחו.

הצופה: על־פי אותו היגיון האין משום ברכה בכניסת הרב יהודה עמיטל לממשלה?

חי"כ יהלום" באופן עקרוני בימים כתיקונם ובאנשים כתיקנם, כניסה של רב לממשלה היא בהחלט תופעה חיובית. אלא שבמקרה שלפנינו, אין למעט חופעה ציבורית שלו, שבה אין הרב עמיטל משמיע את המפד"ל בצורה שלא רק רב, אלא אפילו מגזיני פוליטי מוצע היה נזהר מלומר את הדברים שהוא אומר ואשר אין להם בסיס. אינני סבור שהוא יכול או מסוגל לתרום לצורך שנוצר היום בציבור לקירוב לבבות בדרכי נועם. כל כניסתו לממשלה נועדה כנראה כדי לנגח את המפד"ל ונוקו יכבה על תועלתו. אם הרב עמיטל יישנה את סגנונו ויפסיק לדבר סרה במפד"ל, אשקול כמובן למחוק את דברי אלה.

על הרב כדורי ועל הרב מנדל

ח"כ שאול יהלום

ח"כ הרב יצחק לוי הבחיר להמר

אשר קיים שבר לאומי והעם הוא נכון לשוב השעה היפה של השמועות, ההמצאות החוליניות וכל מרעין בישין ר'המקורות' הוא מרכז המידע העיקרי. אשר־על־כן בשבועות האחרונים "רצו" ברחובה של עיר אין סוף כיפורים בשמו של המקובל האגיתי הרב יצחק כדורי שליט"א ובשמו של הרב משה מנדל שליט"א, שמקום מושבו בבני־ברק. וכבן, להיוודע ולהינלות: הרב כדורי שהוא ידען מופלג בכל מכמני התורה והקבלה בקשי רב מוציא גלה מפיו. לא רק בתקופה האחרונה אלא תמיד, מאז התפרסם שמו ברבים. גם כאשר הגיעו ומניעים לביתו אישים חשובים, הוא נמנע מלדבר אלא מלים ספורות בלבד והחיוך תופס את מקום המלה. אישיות מסוגו מוקפת על־פי טבע בעודדים ובבני משפחה והם כנראה "שומעים" יותר ממה שהוא אומר. לא הייתי נדרש לעניין הזה, אלמלא העובדה שבאחרונה נעשה שימוש ציני בשמו, לא רק בקשר לרעידות־אדמה, והציבור לא אחת הולך שולל אחר מפיצי השמועות והמבקשים להיכנות וגם כלכלית) על חשבונו של הצדיק הזה.

סיפור דומה קורה עם הרב משה מנדל. על־דעת בני משפחתו הקרובה ביותר ניתן לקבוע, כי גם אם הרב מנדל היה יודע שעומדת להתחולל רעידת־אדמה, היה נמנע מלדבר על כך. גם הוא נמנה על אלה המפעמים לרבר וכל הסיפור עם האוטיסטים בקשר אליו לא היה ולא נברא ואפילו משל אינו.

בעקבות תקיר יסודי שערך כותב שורות אלו ואשר בו נטלו חלק גם אנשים אחרים נתברר, כי סיפורי הנבואות של הילדים האוטיסטים משוללי יסוד והנושא ירד מן הכותרות ועבר למחתרת. רעידות האדמה ומצב הרוח הלאומי החזירו את האוטיסטים לכותרות בידי יד מכוונת, שבמקצת להיבנות מהם בסבר.

אני מכיר לפחות שני אנשים שלקו בחרדה קשה בעקבות השמועות שבאו בכיכול מכתובתו של הרב כדורי שליט"א באילו סוף העולם קרב ואף תאריך חמן ניתנו ל'נבואה' הזאת. אפשר להירגע. מקור השמועה הזאת הוא מאותן מקור שביכר לתושבי נתניה בשבת שעברה כי אביטי רביב התאבד.

אם מאן דהו מבקש להתייחס "לנבואה", כדאי שיתן דעתו לדברים שפורסמו בתלמוד ואשר מהם ניתן ללמוד, כי כבר אז ידעו את אשר יארע ליצחק רבין ז"ל ומי הם האשמים בכך.

והנה דברי הגמרא במסכת בבא קמא דף לי עמוד ב': **"כי אתא רבין אמר ר' יוחנן משום שמעתי שומרים נגעי בה...".** את תשומת לבי לפיסקה הזאת בגמרא הפנה ר' "מוסה" ברלין ובל הזכויות שמורות לו.

שאלתי בראשית השבוע את ראש ישיבת "מרכז הרב", הגר"א שפירא שליט"א, מה קרה לעם ישראל שהשתדש הזה, מתאפיין בדברים קשים. הוציא ראש הישיבה את ספרו של האגון הצדיק, רבי צבי אליעלך זצ"ל מ"רינוב, "בני יששכר" והחל קורא מתוכו: **"...אשר עיניהן ראיתם כל הנזירות המתחרשות על שונאי ישראל ולשון סני נהור) מן המלכויות וכן נתינת המסים והארנונות, תחילתן תמיד מן מרחשון.** ואמר הטעם שכחודש הזה היתה המריחה במלכות בית דוד וימליכו את יהבעם. עליכן נזדרת המלבויות מרחשון".

הגר"א שפירא שליט"א

מגולת מרחשוון

תורתו של הרצי"ה קוק זצ"ל

בשבוע שעבר פורסמה כאן תמונתו של רבי צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל והיא עיטרה את הקטע שצוטט מאגרתו רבת הענין של הרב אלי סדן (עלי). התמונה פורסמה משום היות הרב סדן תלמיד של הרצי"ה קוק זצ"ל. לא היו ביוזמת מעבר לכך. אלא שמכמה הטלפונים שהגיע מכל רחבי הארץ, קבל על כך, שניתן להסיק מפרסום התמונה, שדעותיו של הרב אלי

[illegible] – ולא היא. והחיפך היא הנכון. וכך זכינו [illegible] לפענח זו למספר נכבד של אגרות של הרצי"ה קוק זצ"ל. אחת האגרות, שנם ראתה אור בספרו "להלכות ציבור" של הרב צבי שליט"א, מובחנה נאמנה, כי הרצי"ה קוק זצ"ל לא היה חותם על אגרתו של הרב סדן לחניכי בנ"ע וכו'.

כך כתב הרב בין היתר:

"המושכלות הברורות והמוחלטות, הקבועות והקיימות, לכולנו לכל ישראל ולכל העולם כולו, כי כל הבלי־החבלים של המזויפרים בשם הממשלה אובדת העצות, הנסחבת עם תוכניות רשע־הכסל של בעל הניות, על גזלת משהו של ארץ חיינו, ממלכתנו ונבואתנו, הם דברים בטלים ומבוטלים פחות מעפרא־דארעא, לא יקומו ולא יהיו. אין שום אדם בעולם שיש לו הרשות המשפטית הזאת והכח הממשי הזה להשתלט על נחלת־אבותינו ותפארת־תרבותנו זאת, שהיא שייכת אל עם־הנצח הזה לכל דורותיו ולכל מיליוני היהודים העולים ושבים חביתה אל גבולותיהם ואחוזותיהם.

על חומת־הפלדה וסלע האיתנים של כולנו, בעריטו ובזקניהו, בבניו ובבנותיו, של נוסותינו ונפשותינו, יתפרצו ויתנדפו כל קורי העכבים הטפשיים והדמוניים של גלגלי עולם, אל מול עצת מלכו של עולם העולמים וקורא הדורות, האומר לירושלים תושב, ולערי יהודה תשמרנה, ירימו, סיני ונוגו ולכל מרחביהן תיבנה, המחדש ברחמיו על עמו ונחלתו והמחזיר שכינתו לציון.

יד צבאות עמנו ומשגב לנו אלהי יעקב.

בצפיית ראיית הישועה השלימה

צבי יהודה הכהן קוק"

מיותר לציין, שאחרי אגרת כזאת, אילו התפרסמה היום, היו נעצרים לא מעט אנשים.

איפה צמח הרוצח?

עורך "המודיע", ר' משה עקיבא רדוק מצא לנכון ולחובה לציין במסגר מאמרים, כי הרוצח יגאל עמיר לא יכול היה לצאת מבית מדרשה של היהדות הדתרית ומסגרותיה החינוכיות וכי הכל הוא על שיכמה של הציונות הדתית וחינוכה.

לא ברור לי מה טעם והגיון בכל האמתות הללו והנסיון הנואל להטיל רפש בבית מדרשה של הציונות הדתית? האם בכך מקיימים אי־שוחר מצוות התורה? האם גם "החפץ חיים" למשל, היה נהוג כך? ובכל זאת כראי שעורך המודיע ירשום לפניו כי יגאל עמיר התנגד ב"יסודי" במסגרת של "התנוך העצמאי" ואת הישיבה התיכונית שבה למד, אין מזהים לא עם ישיבות "בני־עקיבא" ולא עם הציונות הדתית. ומעבר לכך: אביו של יגאל עמיר עשה בשורות "אגודת ישראל" בהרצליה מספר שנים וקשריו עם המפד"ל והציונות הדתית אינם מופיעים בדברי ימי־ישראל, כראי שעורך "המודיע" יבדוק בם באלו ישיבות למד האבא של יגאל עמיר...

משפחתו מעולם לא הזדהתה עם המפד"ל והביעה שהבש היתה בדרך כלל שתוקה. ועכשיו אפשר כבר לשיר "ירעשו כולם אגודה אחת..." ולנאום על אחדות ישראל.